ВПЛИВ АРХІТЕКТУРИ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄКТІВ (КОВОРКІНГІВ) НА СУСПІЛЬСТВО ТА ФОРМУВАННЯ ТОЧОК ПРИТЯГАННЯ

Г. Лисяк, аспірант

ORCID ID: 0000-0003-3949-2359

Національний університет «Львівська політехніка»

<https://doi.org/10.31734/architecture2021.22.120>

Лисяк Г. Вплив архітектури громадських об'єктів (коворкінгів) на суспільство та формування точок притягання

Запропоновано теоретичну оцінку особливостей громадських об'єктів (коворкінгів). Розглянуто явище перетворення раніше закинутих місць на нові зони для науки, відпочинку і рекреації суспільства. Вивчено, як архітектура впливає на ті чи інші місця та змінює їх.

Досліджено вплив архітектури на формування соціуму, районів і міст, а також те, як виникнення інноваційного стилю в архітектурі (біоніка, або біонічна архітектура) впливає на її створення. Звернено увагу на появу сучасних, нових матеріалів будівництва та новітніх інженерних конструкцій, вплив методів будівництва на створення потрібних об'єктів.

Визначено, що створення громадських зон впливає на формування точок притягання суспільства та створює нові умови для комунікації. Проаналізовано завдання теми дослідження на прикладі конкретних іноземних проєктів, які реалізовані та досягли успіху в цій сфері. Звернено увагу на формування навколишньої архітектури та її сприйняття суспільством. Обґрунтовано важливість урахування різноманітних чинників і показників, які впливають на формування навколишнього середовища загалом.

Оцінено сприйняття взаємозв'язку між архітектурою, зокрема змін, які залежать від таких чинників, як планувальна структура навколишнього середовища, реалізація простору відносно місця призначення. Визначено, що саме громадські об'єкти, як-от коворкінги, створюють місця, до яких хочеться повертатися. Вони формують не лише райони, а й міста, а в результаті впливають та поведінку та свідомість людей.

Запропоновано та встановлено особливості тенденції розвитку громадських об'єктів (коворкінгів), як вони впливають на формування міст і сприйняття суспільством раніше занедбаних районів. Визначено, що саме біоніка (як новий стиль в архітектурі) найкраще висвітлює цю тему та пропонує свої варіанти розвитку в архітектурі.

Ключові слова: коворкінг, простір, громадські об'єкти, біонічна архітектура, біоніка, інженерні конструкції.

Lysiak H. Influence of architecture of public objects (coworking) on society and formation of points of attraction

The theoretical estimation of features of public objects (coworking) is offered. The phenomenon of transformation of previously abandoned places into new areas for science, recreation and recreation of society and how architecture affects certain places and changes them is considered.

The influence of architecture on the formation of society, districts and cities, as well as the emergence of an innovative style in architecture (bionics, or bionic architecture) affects its creation. Attention is drawn to the emergence of modern, new building materials and the latest engineering structures on construction methods to create the necessary facilities.

It is determined that the creation of public areas affects the formation of points of attraction of society and creates new conditions for communication. The tasks of the research topic are analyzed on the example of specific foreign projects that have been implemented and achieved success in this field. Attention is paid to the formation of the surrounding architecture and its perception by society. The importance of taking into account various factors and indicators that affect the formation of the environment in general is substantiated.

The perception of the relationship between architecture, in particular changes that depend on such factors as: the planning structure of the environment, the implementation of space relative to the destination. It is determined that it is public objects, such as coworking, that create, places you want to return to and spend time. They form not only districts but also cities, and as a result influence the behavior and consciousness of people.

The peculiarities of the tendency of development of public objects (coworking), how they influence the formation of cities and perception of society, are offered and established. previously abandoned areas. It is determined that bionics (as a new style in architecture) best covers this topic and offers its options for development in architecture.

Key words: coworking, space, public objects, bionic architecture, bionics, engineering structures.

Постановка проблеми. За допомогою емоційного впливу естетичність будівель впливає не тільки на особистість, а й на суспільство. Привабливі будівлі позитивно впливають на людей. Група компаній ROCKWOOL нещодавно провела онлайн-дослідження. На думку 73 % респондентів, прекрасна архітектура здатна поліпшити динаміку суспільства. Інші дослідження підтверджують важливість естетичного вигляду будівель. Також

дослідження, проведене комісією з архітектури і побудови навколишнього середовища (Commission for Architecture and the Built Environment, Cabi, Велика Британія), доводить, що, на думку більшості (85 %), архітектура впливає на те, як ми відчуваємося, а 81 % опитаних виявляє активний інтерес і до того, як будівлі виглядають, і до того, які відчуття вони викликають.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Ця тематика розглянута у працях М. Габреля, В. Проскуркова, В. Адаманчука, А. Карімова та ін. Але важливість проєктування громадських будівель у контексті навколишнього середовища як результат – створення нових точок притягання для суспільства районів і міст, досліджено недостатньо.

Постановка завдання.

Наше завдання – дослідити формування нових точок притягання районів і міст, їх особливостей сприйняття через призму архітектурних перетворень, а також зробити внесок у важливість створення громадських зон у системі коворкінгів.

Виклад основного матеріалу.

Естетика громадських будівель – невіддільна складова їх формування. Коворкінги – це основний вид громадських будівель, де люди з різних сфер діяльності можуть комунікувати та проводити з користю час разом. Коворкінги часто інтегрують у музеї сучасного мистецтва. Вдалий приклад – музей в Більбао. Лише за п'ять перших років існування музей зробив значний внесок у валовий продукт країни Басків, що становив 2,4 млрд євро [2]. Будівельні матеріали завжди впливали на місця, в яких ми живемо: від величності кам'яних замків і соборів до тепла і затишку добре ізольованих дерев'яних будинків. Сьогодні архітекторам доступна обсяжна палітра високоефективних матеріалів, тому будівлі можуть виглядати приголомшливо і навіть зухвало зовні, забезпечуючи комфорт і безпеку всередині [1].

Рис. 1. Будинок мистецтв Kildegaard

Прикладом сучасної інтеграції та впливу на суспільство за допомогою архітектури та створення точок притягання є будинок мистецтв, який відкрився для відвідувачів у Роскільде, Данія [2]. У 2016 році Svendborg Architects спільно з ландшафтними архітекторами BOGL та інженерними фірмами Regnestuen та Spangenberg & Madsen перемогли у конкурсі з розробки нового генерального плану й будинку мистецтв Kildegaard (рис. 1).

Реалізація проєкту була виконана у тісній співпраці із замовником муніципалітету Роскільде та провідним підрядником EH&Son. Цей проєкт

підтримав датський фонд спортивних і культурних закладів, і будівля була відкрита 21 вересня 2018 року [3]. Будинок мистецтв розташований посеред площі Кілдегаарден. Його зовнішня частина покрита дзеркальними алюмінієвими листами червоного відтінку. Ці листи відображають і дещо спотворюють навколишню цегляну кладку. План поверху – ідеальний квадрат, а нахили даху спереду майже до семи метрів ззаду – геометрія, яка чітко виділяє його із середовища, хоча і підносить до сусідів (рис. 2). Одномісна квадратна кімната виконує роль об'єднувального простору. Внутрішній простір розділений за допомогою меблів, які можна переставити відповідно до низки різних функцій. Стіни та стеля покриті акустичними панелями, а крізь мансардне вікно у найвищій точці денне світло може сягати задньої стіни, створюючи спокійну та приємну атмосферу. Концепція проєкту полягає у простому зближенні практикуючих митців і громадськості, але основною метою архітекторів було створити нову точку притягання людей до раніше занедбаної території. Одна кімната для створення та насолоди мистецтвом у тандемі: від живопису та скульптури – до музики та сценічного мистецтва. Тому будинок мистецтв стане громадою, якою керуватимуть, і буде відкритий для всіх.

Цю просту ідею, будинок для громади, який заохочує безкоштовне та експериментальне використання, клієнт підтримував і поважав. Зовнішня площа та нова площа, що прилягає до трьох культурних установ, Будинок мистецтв, Коло подій та Танцююча сцена розроблені з урахуванням нюансів міського життя. Площа – це всеосяжний ландшафт, де виникнення ніш і менших просторів є природним наслідком площі, де розміщуються фізичні навантаження та заходи на свіжому повітрі. Все розроблено з урахуванням тривалого перебування на площі. Новий генеральний план розчиняє межі між будівлями в районі та створює нові сполучення з Роскільде, вирізаючи нові стежки. Проєкт особливо підкреслює більш активний, естетичний та цілісний дизайн району з чітко визначеною центральною площею. Варто зазначити, що громадські простори (коворкінги) як принцип організації робочого простору дає змогу незалежним і вільним учасникам максимально комфортно і з найбільшою ефективністю вести свою діяльність за рахунок гнучкої комбінації послуг і грамотно організованого робочого мікроклімату, що стимулює обмін думками і генерацію нових ідей за допомогою взаємодії між учасниками і певної політики організаторів [4, с. 117]. Дослідження, проведене Deskmag у 2019 році, засвідчило, що коворкінги є найбільш перспективним видом організації роботи компаній та їх продуктивності [5].

Для проєктування новітніх точок притягання для суспільства важливо використовувати і сучасні

методи проектування, інженерії та архітектури. Біотек (bio-tech) – напрям в архітектурі, який, на противагу хай-теку, звертається не до елементів конструктивізму і кубізму, а до природних форм. Стиль «біотек» розвинувся з біоніки – прикладної науки, прихильники якої для вирішення складних технічних завдань шукають натхнення в природі. Подібні принципи застосовував ще Леонардо да Вінчі, коли проектував літальні апарати, спостерігаючи за птахами. Утім, сучасні дослідження демонструють, що пряме копіювання природних форм створює в будівлях велику кількість нефункціональних зон, тому біотек – це натхнення природою та її формами. Найвідоміші архітектори, які створили проекти громадських будівель у стилі біотек: Грег Лінн, Кен Янг, Майкл Соркін, Фрай Отто, Ян Каплицький, Ніколас Гримшоу, Сантьяго Калатрава і Норман Фостер. Серед їхніх робіт вирізняються національний космічний центр

Великої Британії, місто мистецтв і наук у Валенсії, художній музей Мілуокі, лондонський «Корнішон».

Біотек утілює філософську концепцію, сенс якої – створити новий простір для діяльності людини як творіння природи, об'єднавши принципи біології, інженерної справи та архітектури. Саме тому споруди в цьому стилі найчастіше стають екологічними. Біонічна архітектура передбачає створення будівель із продовженням природи, які з нею не конфліктують. У подальшому розвитку вона прагне до створення екобудівель – енергоефективних і комфортних споруд із незалежними системами життєзабезпечення. Конструкція такого будинку передбачає комплекс інженерного обладнання. У будівлях установлюють сонячні батареї, колектори для збору дощової води, влаштовують тераси із зеленими насадженнями, надається перевага природному освітленню і вентиляції. У будівництві використовуються екологічно сумісні з людиною матеріали та будівельні конструкції.

Рис. 2. Фасад і планування будинку мистецтв

Висновки. Актуальна проблема архітектурної організації коворкінгів обумовлена розширенням функцій офісів, зокрема їх проектуванням у контексті громадського простору як точок притягання до занедбаних територій, раніше не популярних у суспільстві. Багатофункціональне інтегроване утворення «коворкінг» становить інноваційну модель організації колективної діяльності за принципом гнучкої планувальної структури за перевагою відкритого робочого простору, що дає суспільству змогу розвиватись у різних напрямках і створювати новітні платформи для комунікації. Коворкінги розвиваються у сучасних країнах світу завдяки потребам великого і малого бізнесу в оновленні форматів і збільшенню ефективності офісної діяльності. Проектування громадських зон у контексті будівель є невіддільною складовою сучасної архітектури, а використання новітніх матеріалів, методів проектування та інженерії допомагає через архітектуру впливати на свідомість людей, дедалі більше дотримуватись лінії із природою, відтак створювати комфортні простори для роботи та розвитку суспільства.

Бібліографічний список

1. The Guardian: «Bilbao mayor wins award for transforming declining city». URL <https://www.theguardian.com/public-leaders-network/2013/jan/11/guggenheim-museum-bilbao-tourism-arts>. (Last accessed: 27.03.2021).
2. Rockwool, Modern Life Google Survey, February 20th 2017. URL: <https://www.rockwool.com/group/about-us/our-thinking/urbanization/aesthetics/> (Last accessed: 27.03.2021).
3. Streets of Shame, CABE Commission for Architecture and the Built Environment. 2002. URL: <https://publications.parliament.uk/pa/cm200304/cmselect/cmopdm/1117/1117we05.htm>. (Last accessed: 27.03.2021).
4. Снігур Х. Коворкінг: переваги та недоліки в організації робочих місць. *Вісник Тернопільського національного економічного університету* № 4. 2017. С. 117–124.
5. Deskmag Coworking Statistics. Profitability of coworking spaces. 2019. URL: <https://coworkingstatistics.com/coworkingstatistics/the-profitability-of-coworking-spaces-slide-deck-deskmag-global-coworking-survey> (Last accessed: 23.03.2021).

Стаття надійшла 17.05.2021